

RIKSDAGENS
REVISORERS BERÄTTELSE

över den år 1966

av dem verkställda granskningen av

RIKSBANKEN

Undertecknade, av innevarande års riksdag utsedda revisorer, får härmed avgiva den berättelse angående granskningen av riksbankens tillstånd och förvaltning som finnes föreskriven i 6 § av den för riksdagens revisorer gällande instruktionen.

Riksbankens räkenskaper för år 1964 är granskade av förra årets revisorer, och vid 1966 års riksdag har ansvarsfrihet blivit fullmäktige i riksbanken beviljad dels för förvaltningen under år 1964, dels ock för de beslut och åtgärder som finnes antecknade i fullmäktiges protokoll från och med den 10 januari 1965 till och med den 9 januari innevarande år. Den nu förrättade granskningen har till följd härav omfattat riksbankens räkenskaper för år 1965 och därjämte den del av det löpande årets förvaltning som är redovisad i fullmäktiges protokoll från den 10 januari till den 15 september 1966. Stockholm den 15 december 1966.

HENRY ALLARD	BERTIL von FRIESEN	CARL E. JOHANSSON
EINAR PERSSON	GUSTAF SVENSSON	HERBERT HERMANSSON
KARL DAMSTRÖM	EBBE OHLSSON	JAMES I. A. DICKSON
HANS LEVIN	ERIC MOSSBERGER	NILS B. HANSSON

/ Per Dahlberg

Riksbankens rörelse under år 1965

Från riksbankens utgående balansräkning meddelas här följande huvudposter:

Tillgångar		
1964		1965
416 607 712: 87	Guldbehållning kr.	445 804 293: 45
561 293 217: 72	Övervärde å guld »	600 629 605: 87
<u>977 900 930: 59</u>		<u>1 046 433 899: 32</u>
2 820 357 000: —	Utländska statspapper »	2 666 467 500: —
56 510 402: 28	Utrikes växlar »	49 956 681: 37
	Fordringar hos utländsk bank eller bankir, netto-	
621 594 778: 08	belopp »	444 003 703: 33
77 598 000: —	Lån till Internationella valutafonden »	168 129 000: —
10 539 233: 76	Övriga utländska tillgångar »	10 624 024: 84
<u>3 586 599 414: 12</u>		<u>3 339 180 909: 54</u>
1 370 000 000: —	Skattkammarväxlar »	2 265 000 000: —
3 336 560 700: —	Statens och hypoteksinrättingars obligationer »	<u>2 856 020 595: —</u>
<u>4 706 560 700: —</u>		<u>5 121 020 595: —</u>
14 535 265: 12	Diskonterade växlar »	20 455 706: 78
89 240 680: —	Hypotekslån »	355 994 705: —
165 392: 02	Kredit i checkräkning »	454 211: 82
78 196 564: 38	Avbetalningslån »	81 678 528: 01
<u>182 137 901: 52</u>		<u>458 583 151: 61</u>
	Hos riksgäldskontoret innestående pensionsfonds-	
6 767 843: 18	medel »	6 767 843: 18
13 864 317: 40	Skiljemynt »	9 815 357: 71
23 322 510: 58	Inhemska bankers checkar, postremissväxlar m. m. »	19 594 866: 14
214 075 471: 36	Övriga tillgångar »	175 438 745: 07
775 981 500: —	Sveriges kvot i Internationella valutafonden »	775 981 500: —
	Sveriges andel i Internationella återuppbyggnads-	
103 464 200: —	bankens grundfond, inbetalt belopp »	103 464 200: —
<u>10 590 674 788: 75</u>	Summa kr.	<u>11 056 281 067: 57</u>

Skulder

1964		1965
8 386 308 786:—	Utelöpande sedlar kr.	8 746 082 386:—
6 264 796: 76	Utelöpande postremissväxlar »	3 963 820: 25
77 828 323: 09	Checkräkning (statliga myndigheter) »	74 085 218: 22
139 755 565: 06	» (bankaktiebolag) »	162 585 676: 54
2 286 154: 86	» (andra insättare) »	2 350 831: 34
<u>219 870 043: 01</u>		<u>239 021 726: 10</u>
175 906: 56	Depositions- och kapitalräkning »	175 906: 56
828 151: 46	Skogskontomedel »	714 856: 36
967 876 958: 09	Medel å konton för investering i skogsbruk och rörelse »	<u>1 138 976 287: 76</u>
968 881 016: 11		<u>1 139 867 050: 68</u>
178 617 544: 42	Kursdifferenskonto »	252 669 779: 94
10 161 452: 52	Övriga skulder »	6 579 556: 09
50 000 000:—	Grundfond »	50 000 000:—
125 000 000:—	Avbetalningslånefond »	125 000 000:—
20 000 000:—	Reservfond »	20 000 000:—
6 767 843: 18	Pensionsfonder »	6 767 843: 18
50 000 000:—	Riksbankens byggnadsfond »	50 000 000:—
119 017: 25	Balanserade vinstmedel från föregående år »	375 915: 01
167 256 897: 76	Vinst för året »	<u>208 334 928: 33</u>
<u>419 143 758: 19</u>		<u>460 478 686: 52</u>
400 707 196: 15	Internationella valutafonden »	206 638 076: 70
720 195: 59	Internationella återuppbyggnadsbanken »	<u>979 985: 29</u>
<u>10 590 674 788: 75</u>	Summa kr.	<u>11 056 281 067: 57</u>

Vissa inom linjen förda tillgångar

1964		1965
160 037: 81	Riksbankens mynt- och medaljsamling kr.	160 157: 81
15 254 200:—	Taxeringsvärdet av riksbankens fastigheter »	17 963 800:—
1 800 000:—	Aktier i Internationella Banken i Basel ¹ »	1 800 000:—
25 000 000:—	Aktier i AB Tumba Bruk »	25 000 000:—
35 625 610: 25	Vissa utländska obligationer och fordringar »	<u>33 762 004: 76</u>
<u>77 839 848: 06</u>	Summa kr.	<u>78 685 962: 57</u>

¹ Hela aktieinnehavet utgör Schw. Frcs 10 000 000:— (4 000 st. aktier à Schw. Frcs. 2 500:—). Av likviden härför har 25 procent erlagts.

Såsom riksbankens inkomster och vinster samt utgifter och förluster å den egentliga riksbanksrörelsen redovisas följande huvudposter:

Inkomster och vinster

1964		1965
868 036: 48	Diskonto å växlar kr.	1 288 208: 55
19 934 607: 33	Rantor å hypotekslån m. m. *	35 941 485: 28
3 553 431: 92	Rantor å avbetalningslån *	4 668 979: 35
	Inbetalningar å inom linjen förda eller avskrivna	
607: —	lånefordringar *	390: —
<u>24 356 682: 73</u>		<u>41 899 063: 18</u>
114 960 128: 82	Av utrikesrörelsen uppkommen vinst *	158 859 928: 82
	Inkomst av svenska statspapper och obligationer,	
42 497 099: 93	efter nedskrivningar *	33 721 458: 23
166 576: 37	Provisioner m. m. *	147 369: 57
246 891: 47	Courtage å obligationer *	24 947: 97
	Ränta å hos riksgäldskontoret inestående pensions-	
351 927: 85	fondsmedel *	358 695: 69
552 438: 45	Avgifter för i förvar mottagna depositioner . . . *	568 742: 55
	Ersättning för förvaltning av statens bosättnings-	
204 216: —	lånefond *	212 298: —
	Ersättning för förvaltning av statens egnahems-	
118 450: 50	lånefond m. fl. fonder *	104 666: 70
401 666: 74	Inkomster av fastigheter *	434 022: 59
7 261: 68	Kassaöverskott *	7 569: 80
9 075 918: 24	Diverse *	370 575: 97
<u>53 622 447: 23</u>		<u>35 950 347: 07</u>
192 939 258: 78	Summa kr.	236 709 339: 07

Utgifter och förluster

1964		1965
58 391: 26	Räntor å inlåningsräkningar kr.	59 430: 38
14 075 334: 80	Arvoden och avlöningar *	14 991 951: 45
4 275 925: 66	Pensioner *	4 573 851: 56
3 965 426: 02	Förvaltningsutgifter *	4 415 826: 40
88 018: 50	Övriga utgifter *	63 350: 95
1 800 000: —	Kostnader för sedeltryckeriet *	4 270 000: —
1 419 264: 78	Av Tumba bruk levererat papper *	—
<u>25 682 361: 02</u>	Summa kr.	<u>28 374 410: 74</u>
167 256 897: 76	Vinst kr.	208 334 928: 33
192 939 258: 78	Summa kr.	236 709 339: 07

Tumba bruk

Balansräkningen visar följande:

Tillgångar

1964		1965
766 044: 16	Bank, kassa och giro kr.	789 321: 54
586 135: 39	Fordringar »	778 905: 65
602 106: 47	Varulager »	533 809: 68
<u>1 954 286: 02</u>	Summa kr.	<u>2 102 036: 87</u>

Skulder

27 489: 08	Leverantörer kr.	66 762: 54
422 477: 09	Övriga »	386 221: 85
1 241 631: 29	AB Tumba bruk »	694 554: 36
—	Balanserad vinst »	262 688: 56
262 688: 56	Årets vinst /före avskrivningar/ »	691 809: 56
<u>1 954 286: 02</u>	Summa kr.	<u>2 102 036: 87</u>

Vinst- och förlusträkningen visar följande:

Intäkter

1/2—31/12 1964		1/1—31/12 1965
5 258 011: 58	Pappersprodukter kr.	6 094 902: 26
18 198: 94	Övriga intäkter »	13 324: 22
<u>5 276 210: 52</u>	Summa kr.	<u>6 108 226: 48</u>
·/.21 000: 00	Ökning resp. minskning av lager av hel- o. halv- fabrikat kr.	·/.37 000: 00
<u>5 255 210: 52</u>	Summa kr.	<u>6 071 226: 48</u>

Kostnader

Tillverkningskostnader:		
1 483 248: 88	Råmaterial kr.	1 539 024: 25
97 864: 78	Bränsle »	108 021: 71
837 344: 64	Övriga tillverkningsomkostnader »	865 892: 19
1 279 572: 85	Arbetarlöner »	1 375 406: 01
643 409: 87	Tjänstemannalöner »	738 882: 31
457 447: 49	Pensionskostnader »	504 325: 37
49 444: 27	Sjukvård »	47 832: 03
140 207: 49	Administrativa omkostnader »	200 033: 05
<u>4 988 540: 27</u>		<u>5 379 416: 92</u>
3 981: 69	Övriga kostnader »	—
262 688: 56	Årets vinst /före avskrivningar/ »	691 809: 56
<u>5 255 210: 52</u>	Summa kr.	<u>6 071 226: 48</u>

Driften vid bruket har oförändrat bedrivits enligt gällande avtal mellan AB Tumba bruk och riksbanken.

Enligt överenskommelse har bolaget åtagit sig försäljningen av pappersbrukets produktion av civilpapper mot att bruket ersätter de kostnader som direkt hänför sig till försäljningsverksamheten.

Under år 1965 tillverkades omkring 90,1 ton rullsedelpapper samt ca 28,7 ton arksedelpapper. Av annat papper än sedelpapper uppgick tillverkningen till ca 877 ton.

En fortlöpande koncentration av civilpapperstillverkningen till ett mindre antal kvaliteter med utpräglade huvudprodukter har kännetecknat verksamheten. Tillverkningsprogram med längre serier, reducerade stopptider och minskad utskottsmängd har därigenom möjliggjorts.

Fakturavärdet av levererat sedelpapper under perioden utgör ca 1,53 milj. kr., varvid ett oförändrat pris av 15 kr. per kg rullsedelpapper tillämpats. Priset för arksedelpapper har utgjort 11 kr. per kg.

Försäljningen av annat papper än sedelpapper uppgick under året till ca 4,56 milj. kr. Av den totala civilpappersförsäljningen exporterades 16,1 procent.

Riksbankens sedeltryckeri

Balansräkningen visar följande:

Tillgångar

1964		1965
86 573: 10	Kassa, checkräkning och postgiro kr.	115 521: 79
239 930: —	Diverse debitorer »	188 127: 66
80 182: 80	Förråd: allmänt »	96 658: 36
—	sedelpapper »	213 201: —
—	Produkter i arbete: riksbankens sedlar »	182 934: —
—	riksbankens blanketter »	18 866: 28
278 132: 24	övrig tillverkning »	248 544: 13
648 400: —	Maskiner och inventarier »	326 800: —
514 000: —	Fastighet (tax.värde kr. 1 700 000:—) »	460 000: —
1 847 218: 14	Summa kr.	1 850 653: 22

Skulder

249 747: 94	Diverse kreditorer kr.	499 188: 95
1 597 470: 20	Kapital »	1 351 464: 27
1 847 218: 14	Summa kr.	1 850 653: 22

Vinst- och förlusträkningen visar följande:

Kostnader

1964		1965
2 022 555: 22	Löner kr.	2 249 931: 45
95 000: —	ATP-avgifter »	110 000: —
365 755: 76	Pensioner »	350 260: —
642 492: 56	Material: allmänt »	861 253: 61
—	sedelpapper »	1 672 940: —
501 878: 30	Avskrivningar: maskiner och inventarier »	504 166: 73
54 000: —	fastigheten »	54 000: —
627 760: 86	Övriga omkostnader »	610 393: 63
4 309 442: 70	Summa kr.	6 412 945: 42
87 316: 69	Årsvinst å annan tillverkning än för riksbanken . . »	47 581: 73
4 396 759: 39	Summa kr.	6 460 527: 15

Intäkter m. m.

—	Ersättning för sedelpapper	kr.	1 672 940:—
2 437 174:26	Beräknad självkostnad för sedeltryckning	»	—
—	Beräknad självkostnad för levererade sedlar	»	2 695 086:55
202 128:72	Beräknad självkostnad för tryckning av riksbankens blanketter m. m.	»	—
—	Beräknad självkostnad för till riksbanken levererade blanketter m. m.	»	195 561:11
1 809 867:74	Försäljning av annan tillverkning än för riksbanken (exklusive varuskatt)	»	1 709 949:92
11 845:47	Kassarabatter	»	14 777:40
4 461 016:19		kr.	<u>6 288 314:98</u>
	Ökning resp. minskning av produkter i arbete:		
—	riksbankens sedlar	kr.	+ 182 934:—
—	riksbankens blanketter	»	+ 18 866:28
∕.64 256:80	övrig tillverkning	»	<u>∕.29 588:11</u>
4 396 759:39		Summa kr.	<u>6 460 527:15</u>

Sedeltrycket har under åren 1964 och 1965 omfattat följande antal sedlar, nämligen:

1964		1965	
— st.	1 000-kronors valör	270 000 st.	
— »	100- » »	38 088 000 »	
648 000 »	50- » »	31 122 500 »	
95 400 000 »	10- » »	20 780 000 »	
— »	5- » »	19 840 000 »	
<u>96 048 000 st.</u>	eller sammanlagt	<u>110 100 500 st.</u>	

Anmärkas må att den bokföringsmässiga avräkningen med riksbanken fr. o. m. år 1965 omlagts sålunda, att riksbanken till självkostnadspris debiteras endast för levererade, fullt färdiga sedlar och blanketter, medan debiteringen tidigare omfattade även sedlar och blanketter under arbete. Vidare debiteras icke längre riksbanken utan sedeltryckeriet för allt sedelpapper.

Tillstyrkan av ansvarsfrihet

Till fullgörande av föreskriften i 19 § av gällande instruktion får revisorerna anmäla, att revisorerna för sin del tillstyrker att ansvarsfrihet för riksbankens förvaltning under den tid revisionen omfattat beviljas fullmäktige.